

31/05/2002 kl. 01:00

Den brasilianske mester

PORTRÆT: Den verdensberømte bassist Jorge Degas bor i al ubemærkethed på Fyn

Af Peter Tegllund Jensen

Jorge Degas hopper op af stolen, lægger det mørke hoved til den ene side og griner hjerteligt.

- Den har jeg også. Jeg har gemt alt! Næsten alt i hvert fald, der er nogle af pladerne, jeg ikke har kunnet få fat på, fortæller han og skynder sig igen ind i stuen ved siden af for at hente endnu en af de utallige plader og cd'er, han har været med til at indspille.

Jorge Degas er en verdensberømt, brasiliansk musiker, der bor i Glamsbjerg. I næsten fuldstændig offentlig ubemærkethed har den lille, livlige bassist boet i huset på Skolevej i 14 år.

- Jeg laver en masse. Spiller koncerter og er med på mange plader, men jeg fortæller det aldrig til aviserne, for eksempel. Jeg lever bare stille og roligt. Jeg er husfar om dagen og musiker om natten. Jeg kan bare godt lide at

Foto: Jørgen Hansen

Jorge Degas flyttede til Danmark i 1988, da han og hustruen Stenia Degas ventede deres første barn. Siden har han spillet og indspillet med adskillige danske musikere, og netop i denne uge er han i Brasilien for at lave endnu en plade med den fynske sangerinde Vini Kjærsgaard Juel.

spille musik, og det er det, fortæller han.

- Jeg har prøvet alt det andet, har været berømt, og det fungerer ikke for mig.

I firserne turnerede Jorge Degas i fem år med den brasilianske sanger Alceu Valenca. Deres plader solgte i millionvis, der var privatfly, dyre hoteller og lange turnéer i hele verden, blandt andet til den store jazzfestival i Montreux. I begyndelsen spillede de på tætpakkede, indendørs spillesteder, men til sidst kunne de fylde hele fodboldstadioner med begejstrede tilskuere.

- Man skal rejse meget, hvis man vil være berømt musiker, og det ville genere min familie. Jeg vil gerne spille lidt, men godt. Tidligere var jeg 100 procent inde i musikkens liv, men nu er det omvendt. I dag lader jeg musikken komme ind i mit liv i stedet, forklarer han og kysser hustruen Stenia Degas endnu en gang og holder fastere om hende.

Siden de blev gift i 1987 har de fået fire børn, og legekammerater og veninder løber ud og ind af huset hele den lune eftermiddag.

Guitaren

- Jeg har fortalt den så mange gange før!, siger Jorge Degas lidt tøvende, og smilet forsvinder

FAKTA

JORGE DEGAS

- Verdensberømt brasiliansk bassist, der bor i Glamsbjerg.
- Han flyttede til Danmark i 1988, da han blev gift med sin hustru Stenia. Sammen har de fire børn. Jorge Degas har også to større børn fra et tidligere ægteskab.
- Jorge Degas har været med på omkring 180 plader og cd'er gennem årene. Sammen med sangeren Alceu Valenca solgte han millioner af plader i begyndelsen af firserne.
- Hans soloplade, "Violiero," fra 1996 fik overstrømmende anmeldelser i amerikanske jazzmagasiner.
- Hans næste plade udkommer til efteråret og bliver med forskellige, fynske sangerinder og en blanding af dansk, vestlig og brasiliansk musik.

et kort øjeblik. For første gang.

Men vi er nødt til at høre den, livshistorien. I det mindste i en hurtig version. ▲

Men det kan slet ikke gøres kort, både fordi Jorge Degas har været så mange steder og prøvet så meget, og fordi han slet ikke kan lade være med at fortælle levende og grinende og udførligt om alt det, der har gjort ham til den fynske brasilianer.

Han blev født i et slumkvarter i den brasilianske karnevalsby Rio De Janeiro og voksede op sammen med sine fire søskende og forældrene, der begge døde, inden han fyldte 11. Han blev gadebarn og kom ud i kriminalitet, drevet af fattigdom og en usædvanlig hårdhændet kostskole, som han flygtede fra.

Ind imellem havde han også rigtigt arbejde, og som 13-årig fik han sin første guitar, da han et stykke tid havde fejlet fortovet foran en musikforretning.

- Jeg har den endnu!

Jorge Degas springer igen op fra det te-dækkede køkkenbord og kommer tilbage med den guitar, der lagde grunden til hans specielle spillestil og vejen ud af fattigdommen.

Med sammenknebne øjne og en koncentreret mund spiller han et nummer fra sin kommende plade, mens hustru Stenia nynner den melodiske melodi oven på en blød blanding af Brasilien og alt muligt andet.

- Jeg spiller bas!

Jorge Degas ville væk fra det hårde liv på gaden og blev tjener i et rigt hus, hvor han var i 10 år.

Han begyndte at få undervisning i klassisk guitar og spillede som afløser på forskellige dansesteder. Til sidst sagde han sit job op, fast besluttet på at leve af musikken. En ven introducerede ham til den brasiliansk-amerikanske pianist Cidinho Teixeira, der manglede en bassist i sit orkester. Og Jorge Degas manglede penge og mad.

- Jeg spiller bas, løj jeg. Du spiller ikke bas, fastslog han, da vi havde øvet første gang. Men jeg holdt fast på, at jeg kunne spille bas, og til sidst besluttede han sig for at lære mig det, griner Jorge Degas.

Cidinho Teixeira er kendt for at spille fantastiske basgange med venstre hånd på sit klaver. Jorge Degas lærte at spille det hele til fuldkommenhed på sin bas og indspillede sin første plade, "Cidinho Teixeira and som Tropical muito suingue", på pladeselskabet PolyGram.

Da Jorge Degas var i begyndelsen af tyverne, lod han sig overtale af en anden brasiliansk musiker, saxofonisten og komponisten Paulo Moura, til at tage med på en turne, der førte ham til både Afrika og Europa, og så var den lille dreng fra slumkvarteret blevet berømt.

I slutningen af halvfjerdserne og begyndelsen af firserne indspillede han en stribe plader med den brasilianske samba-sangstjerne Martinho da Vila, og derfra fortsatte han videre til sangeren Alceu Valenca og livet med fyldte stadions og millionærmanerer.

Det var selvfølgelig kærligheden, der fik Degas til Danmark.

- Jeg fandt min prinsesse, fortæller han og lægger armen om sin hustru, som han allerede holder i hånden.

Rygsæktur i Brasilien

Stenia Degas var på rygsæktur til Brasilien i 1987 og mødte tilfældigvis Jorge Degas. De blev kærestepar, og efter at han havde været på turné i Danmark sammen med en percussionist, valgte parret at blive gift og slå sig ned i Glamsbjerg. Hun blev gravid, og i dag har de fire børn fra halvandet til 14 år.

- Jeg kunne ikke snakke med nogen i begyndelsen, fortæller Jorge Degas, der dengang kun talte portugisisk og ikke kendte ret mange danske musikere.

I stedet vendte han blikket mod syd og fik kontakt til percussionisten Andreas Weiser fra Berlin, og sammen med guitaristen Michael Rodach indspillede de en række cd'er under navnet Xiame - der også er navnet på den 12-årige lysebrune søn, der er kommet hjem fra skole og har sat sig ved bordet i det hyggelige køkken.

Siden har Jorge Degas lavet solopladen "Violiero" fra 1996, der fik begejstrede amerikanske musikjournalister til at lave timelange telefoninterviews over Atlanten.

Og så har Degas spillet med et utal af danske musikere. Med fynske musikere som rocksangeren Keld Andersen, sangerinden Vini K., Lasse Helner og Ole Fick, mens listen over kendte medspillere fra jazz-scenen tæller blandt andet Thomas Clausen, Jonas Johansen og Hans Ulrik.

Derudover skriver Jorge Degas børnesange, og sammen med sin hustru, der er musikhøjskolelærer, laver han kor-stævner og workshops over hele landet.

En musikalsk blanding

Den fremmedartede musik bølger ud i køkkenet fra højttalerne i stuen. Jorge Degas fingre løber over bassen i et vanvittigt højt tempo, blødt, melodisk og rytmisk på samme tid. Optagelsen er fra Copenhagen Jazzhouse, hvor han

spillede sammen med sangerinden Naja Storebjerg og saxofonisten Morten Øberg, begge fra Odense.

Jorge Degas har spillet trommer, fra han var helt lille, fordi hans mor praktiserede den afrikanske religion Ma-cumba, der kræver, at man spiller nogle bestemte rytmer for at glæde ånderne.

- På et tidspunkt besluttede jeg mig for at kombinere trommerne fra barndommen og den klassiske guitar fra ungdommen og så flytte det hele over på bassen. Og så fik jeg min helt egen stil. I begyndelsen kunne jeg slet ikke få arbejde, fordi folk syntes, at jeg spillede mærkeligt. Så spillede jeg med den kendte guitarist Al Di Meola, og pludseligt var jeg en meget, meget spændende musiker, griner Jorge Degas.

Siden har bassisten lyttet og lært af den lokale musik, hvor end han har været i verden, og hans spillestil er blevet en blanding af et helt livs indtryk. Han har for eksempel lært sig alle de specielle rytmer i det nordlige Brasilien, og på sin nye cd, "Encontro", der udkommer til efteråret, har han blandt andet indspillet "Det var en lørdag aften" med den fynske sangerinde Trine Daugaard, der var med i Melodi Grand Prix forrige år.

Pladen bliver den første, der udkommer på hans eget pladeselskab, Melodream, som han har lavet sammen med århusianeren Jan Borsing.

- Min ide er at give chancer til nye talenter, og der er rigtig mange gode. Det er dem, der kan forny musikken, mener Jorge Degas.

Telefonen ringer

Telefonen ringer. Endnu en gang. I løbet af eftermiddagen har en række musikere - blandt andet Ayi Solomon og Naja Storebjerg - ringet til den brasilianske mesterbas-sist, og de er alle sammen blevet mødt med

begejstrede udbrud og glade grin.

Jorge Degas lægger meget vægt på, at det ikke bare er gode musikere, men også gode mennesker, han arbejder sammen med.

- Det er min måde at lære den danske kultur at kende på. Jeg har aldrig lært at læse, og jeg forstår ikke 100 procent alt det, der bliver sagt i fjernsynet. Jeg lærer stille og roligt direkte fra de mennesker, jeg spiller med og omgås i stedet, fortæller han.

Jorge Degas regner med, at han og familien bliver boende på Fyn, også selv om han tit er ude at rejse. Han er på vej til Brasilien for at indspille en ny cd med percussionisten Robertinho Silva og Vini K. Til september skal han igen til Sydamerika på turne med sin egen trio, og i november skal han til Rio de Janeiro for at producere Naja Storebjergs første soloplade.

Men ingen af gangene skal han være væk mere end 10 dage. Den tid er forbi.

- Hvis det skal vare længere, skal jeg have familien med, smiler Jorge Degas.

© Fyens Stiftstidende og bladets fotografer og journalister har ophavsretten til artikler og fotos. Det er tilladt at tage enkelte kopier på papir til privat brug.